با ایران توشه
یک قدم جلوتر
باش!

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

ایران توشه، مرجع دانلود فایل های کمک آموزشی دانش آموزان و کنکوری ها

همه چیز
برای موفقیت
تو!

- دانلود رایگان آزمون های آزمایشی قلمچی، خیلی سبز، گاج و ...
- دانلود رایگان گام به گام تمامی دروس
- دانلود رایگان نمونه سوالات امتحانی (نوبت اول و دوم) و امتحانات نهایی
- دانلود رایگان جزوه های کمک آموزشی و شب امتحانی

کافیست هر فایلی که نیاز دارید را در گوگل به این صورت جستجو کنید:

فایل مورد نیاز + ایران توشه

مثال:

دانلود گام به گام دوازدهم تجربی ایران توشه

irantooshe.ir

t.me/irantooshe

گام به گام فارسی (کتاب تکمیلی) پایه‌ی هفتم
فصل هفتم

عنوان فصل: آدم آهنی و شاپرک، ما می‌توانیم و پیر دانا

از صفحه‌ی ۱۱۹ تا صفحه‌ی ۱۳۲ کتاب

در این فایل پاسخ فعالیت‌ها، کارهای کلاسی، تمرین‌ها و پرسش‌های فصل آدم آهنی و شاپرک، ما می‌توانیم و پیر دانا آمده است.

مباحث فصل: درس شانزدهم (آدم آهنی و شاپرک)، درس هفدهم (ما می‌توانیم)، روان‌خوانی (پیر دانا)، املای فارسی (داستان سیاوش ۷)، نیایش

تهیه‌شده در ایران‌توشه، توشه‌ای برای موفقیت

irantooshe.ir

فهرست پرسش‌ها

۱ صفحه ۱۲۰ · جست‌وجو در متن — واژه‌های بازتاب‌دهنده‌ی صدا ۵

۲ صفحه ۱۲۰ · جست‌وجو در متن — هم‌خانواده‌ی «موذیانه» ۵

۳ صفحه ۱۲۰ · ژرف‌اندیشی — نمادها در «آدم آهنی و شاپرک» ۵

۴ صفحه ۱۲۲ · جست‌وجو در متن — پنج واژه با ویژگی‌های یادشده ۵

۵ صفحه ۱۲۲ · جست‌وجو در متن — دو واژه‌ی متضاد در یک سطر ۶

۶ صفحه ۱۲۲ · جست‌وجو در متن — شبه‌جمله ۶

۷ صفحه ۱۲۲ · نوشتاری — جدا کردن واژه‌های هم‌معنا و هم‌خانواده ۷

۸ صفحه ۱۲۳ · نوشتاری — معنای واژه‌ی زیرخط‌دار ۸

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۹ صفحه ۱۲۵ · نوشتاری — هم‌معنا، متضاد و هم‌خانواده ۸

۱۰ صفحه ۱۳۰ · نوشتاری — وزن و قالب شعرهای سیاوش ۱۰

۱۱ صفحه ۱۳۰ · نوشتاری — دو معنای بیت «گر سهل را بدانی...» ۱۰

۱۲ صفحه ۱۳۰ · نوشتاری — اختلاف املایی هرم/حرم و اساس/اثاث ۱۰

۱۳ صفحه ۱۳۲ · جست‌وجو در متن — سه تشبیه در شعر نیایش ۱۱

۱۴ صفحه ۱۳۲ · جست‌وجو در متن — بیتی با آرایه‌ی تضاد ۱۱

۱۵ صفحه ۱۳۲ · نوشتاری — شکل سامان‌یافته‌ی بیت دوم ۱۱

۱۶ صفحه ۱۳۲ · ژرف‌اندیشی — مقصود از «این بوم» ۱۲

۱۷ صفحه ۱۳۲ · ژرف‌اندیشی — کاربرد فعل گذشته به جای مضارع و آینده ۱۲

۱۸ صفحه ۱۳۲ · ژرف‌اندیشی — ارتباط شعر نیایش با دعاهای معروف ۱۲

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۱ صفحه ۱۲۰ جست‌وجو در متن

ـ سه واژه که بازتاب‌دهنده‌ی صداهای طبیعی، و دارای دو بخش تکراری باشند بیابید.

واژه‌هایی که از روی صدای طبیعی ساخته می‌شوند و دو بخشِ همانند دارند (واژه‌های «نام‌آوا»)، مانند:

- **شرشر** (صدای آب)
- **جیرجیر** یا **جیک‌جیک** (صدای پرنده و جیرجیرک)
- **غرغر / قارقار / وزوز / تیک‌تیک**

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۲ صفحه ۱۲۰ جست‌وجو در متن

ـ دو واژه‌ی هم‌خانواده با «موذیانه» بنویسید.

«موذیانه» از ریشه‌ی عربی «اذی» (آزار) است. دو واژه‌ی هم‌خانواده با آن: **موذی** و **اذیت** (همچنین «ایذا» و «مؤذی»).

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۳ صفحه ۱۲۰ ژرف‌اندیشی

ـ با توجه به «نمادها» در «آدم آهنی و شاپرک»، برداشت شما از این داستان چیست؟

نمونه‌ی پاسخ: در این داستان «آدم آهنی» نماد قدرت سخت، خشونت و بی‌عاطفگی است و «شاپرک» نماد زیبایی، مهربانی، ظرافت و آزادی. داستان نشان می‌دهد که قدرت و سختی به‌تنهایی کافی نیست و مهربانی و عشق می‌تواند حتی دل آهنین را نرم کند و دگرگون سازد؛ پس باید قدر زیبایی‌ها و لطافت‌های اطراف خود را بدانیم و به آنها آسیب نرسانیم.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۴ صفحه ۱۲۲ جست‌وجو در متن

۱ـ پنج واژه با ویژگی‌های یادشده بیابید.

ـ واژه‌ای به معنای «مجبور کردن»:

ـ واژه‌ای از مصدر «آویختن»:

ـ واژه‌ای هم‌معنای «وفات، درگذشت»:

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

ـ واژه‌ای به معنای «دست‌کم»:

ـ واژه‌ای هم‌خانواده با «مطیع» (= فرمان‌بردار):

ویژگی	واژه
به معنای «مجبور کردن»	وادار کردن (وادار)
از مصدر «آویختن»	آویزان (آویخته، آویز)
هم‌معنای «وفات، درگذشت»	فوت (رحلت، مرگ)
به معنای «دست‌کم»	حداقل (لااقل)
هم‌خانواده با «مطیع»	اطاعت (مطیع و اطاعت از ریشه‌ی «طوع» هستند)

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۵ صفحه ۱۲۲ جست‌وجو در متن

۲ـ دو واژه‌ی متضاد بیابید که در یک سطر از متن آمده باشند.

متضاد یعنی دو واژه با معنای ناسازگار؛ مانند «آغاز و پایان»، «زنده و مرده»، «شادی و غم»، «بالا و پایین»، «آسان و سخت». در متن درس، دو واژه‌ای را که در یک سطر در برابر هم آمده‌اند (مثلاً «زندگی» و «مرگ») بنویسید.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۶ صفحه ۱۲۲ جست‌وجو در متن

۳ـ یک شبه‌جمله پیدا کنید.

شبه‌جمله کلمه‌ای است که بیانگر حالت و احساس (شادی، تعجب، درد، تأسف و...) و جمله‌ی کوتاه است، مانند: **آفرین**، **افسوس**، **آه**، **ای وای**، **به‌به**.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.

irantooshe.ir

۴ـ جفت واژه‌های هم‌معنا و هم‌خانواده را جدا کنید.

آغاز ـ ایمان ـ بلافاصله ـ پاسخ ـ پافشاری ـ پنهان ـ ترحیم ـ تغذیه ـ جواب ـ خشم ـ دل‌بستگی ـ سپاسگزار ـ سده ـ سماجت ـ شروع ـ عصبانی ـ علاقه ـ غذا ـ فوراً ـ قرن ـ کام‌یابی ـ گستردگی ـ متشکر ـ مخفی ـ مرحوم ـ مؤمن ـ موفقیت ـ وسعت.

جفت واژه‌های هم‌معنا

واژه	هم‌معنای آن
آغاز	شروع
بلافاصله	فوراً
پاسخ	جواب
پافشاری	سماجت
پنهان	مخفی
خشم	عصبانی
دل‌بستگی	علاقه
سپاسگزار	متشکر
سده	قرن
کام‌یابی	موفقیت
گستردگی	وسعت

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

جفت واژه‌های هم‌خانواده

واژه	هم‌خانواده‌ی آن
ایمان	مؤمن
ترحیم	مرحوم
تغذیه	غذا

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.
irantooshe.ir

۸ صفحه ۱۲۳ نوشتاری

ـ معنای واژه‌ای را که زیرش خط کشیده‌ایم بنویسید.

خداوند... به همه‌ی آنهایی که حضور دارند، قدرت عنایت فرماید که بی‌حضور او به سوی آینده‌ی بهتر حرکت کنند.

واژه‌ی مورد نظر «**عنایت**» است؛ به معنای «لطف، توجه و بخشش». «قدرت عنایت فرماید» یعنی: قدرت ببخشد و لطف کند.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.

irantooshe.ir

۹ صفحه ۱۲۵ نوشتاری

ـ واژه‌های پایین دوبه‌دو یا سه‌به‌سه با یکدیگر هم‌معنایند؛ نیز میان آنها سه جفت واژه‌ی متضاد (ناساز) و دو جفت واژه‌ی هم‌خانواده می‌توان یافت. واژه‌های هم‌معنا، متضاد (ناساز) و هم‌خانواده را بیابید.

آسوده ـ آسیب ـ آغاز ـ آیین ـ آثنا ـ اذیت ـ اُسوه ـ اطاعت ـ اعجاب ـ افتاده ـ الگو ـ انتها ـ اندوهناک ـ انگار ـ بوم ـ بیزاری ـ بیم ـ بی‌نیاز ـ پیشه ـ پیمان ـ تاکنون ـ تدفین ـ ترس ـ تشنگی ـ تنفر ـ جاری ـ جلال ـ جوشش ـ خاک‌سپاری ـ خدشه ـ خشنودی ـ خشونت ـ درک ـ دریافت ـ دستپاچه ـ دین ـ رأفت ـ رستگاری ـ رضایت ـ روان ـ رهایی ـ سراسیمه ـ سرزمین ـ سرشناس ـ شغل ـ شکوه ـ شگفتی ـ عطش ـ عظمت ـ عهد ـ فارغ ـ فروتن ـ فوران ـ فهم ـ قرین ـ گویی ـ مجبور ـ محتاج ـ محزون ـ مژده ـ مشهور ـ مطیع ـ ملک ـ موذی ـ میان ـ نجات ـ نمونه ـ نوید ـ وادار ـ هراس ـ همراه ـ هنوز.

هم‌معناها

گروه هم‌معنا	گروه هم‌معنا
آسوده، فارغ	آسیب، خدشه
آیین، دین	اَثنا، میان
اُسوه، الگو، نمونه	اعجاب، شگفتی
افتاده، فروتن	اندوهناک، محزون
انگار، گویی	بوم، سرزمین، ملک
بیزاری، تنفر	بیم، ترس، هراس
پیشه، شغل	پیمان، عهد
تاکنون، هنوز	تدفین، خاک‌سپاری
تشنگی، عطش	جاری، روان
جلال، شکوه، عظمت	جوشش، فوران
خشنودی، رضایت	درک، دریافت، فهم
دستپاچه، سراسیمه	رستگاری، رهایی، نجات
سرشناس، مشهور	قرین، همراه
مجبور، وادار	مژده، نوید

متضادها (ناسازها)

واژه	متضاد آن
آغاز	انتها
بی‌نیاز	محتاج
خشونت	رأفت

هم‌خانواده‌ها

واژه	هم‌خانواده‌ی آن
اطاعت	مطیع
اذیت	موذی

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۱۰ صفحه ۱۳۰ نوشتاری

۱ـ وزن دو شعر سیاوش را بر پایه‌ی «ت» و «تَن» بگویید. قالب شعر نخست چیست؟

در این نشانه‌گذاری، «ت» نماینده‌ی هجای کوتاه و «تَن» نماینده‌ی هجای بلند است.

- **شعر نخست** («جانا کلید املا هم‌خانواده‌هایند»): تَن تَن ت | تَن ت تَن تَن | تَن تَن ت | تَن ت تَن تَن (مفعولُ فاعلاتن مفعولُ فاعلاتن).
- **شعر دوم** («املا چو خطا کردم، بخشش ز بزرگان است»): تَن تَن ت | ت تَن تَن تَن | تَن تَن ت | ت تَن تَن (مفعولُ مفاعیلن مفعولُ مفاعیلن).

قالب شعر نخست **مثنوی** است؛ زیرا هر بیت آن قافیه‌ی جداگانه دارد (هم‌خانواده‌هایند/مایند، قادر/ناصر، حسابست/حصارست و...).

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۱۱ صفحه ۱۳۰ نوشتاری

۲ـ در شعر سیاوش، از بیت «گر سهل را بدانی، آسان شود سهولت / مسکن اگر نباشد، مشکل بود سکونت» دو معنا می‌توان برداشت کرد؛ این دو معنا چیست؟

1. **معنای ظاهری و عادی:** اگر «سهل» (آسان) را بدانی، «سهولت» (آسانی) برایت فراهم می‌شود؛ و اگر مسکن (خانه) نداشته باشی، سکونت و زندگی کردن دشوار است.
2. **معنای املایی:** اگر بدانی «سهل» و «سهولت» هم‌خانواده‌اند، نوشتن «سهولت» (با «س» و «ه») آسان می‌شود؛ و اگر ندانی «مسکن» با «سکونت» هم‌خانواده است (هر دو از ریشه‌ی «سکن»)، املای «سکونت» (با «س») دشوار می‌شود. یعنی دانستن هم‌خانواده‌ها به درست‌نویسی کمک می‌کند.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۱۲ صفحه ۱۳۰ نوشتاری

۳ـ اختلاف املایی جفت واژه‌های «هرَم» و «حرَم» یا «اساس» و «اثاث» مانند کدام جفت واژه‌ها در شعر سیاوش است؟

در هر دو جفتِ پرسش، دو واژه فقط در یک حرف با هم تفاوت دارند و آن دو حرف یک‌صدا هستند (ه/ح و س/ث)؛ ولی معنا و املایشان فرق دارد. مانند جفت‌های شعر سیاوش:

- **صواب و ثواب** (ص / ث)
- **سلاح و صلاح** (س / ص)
- **حیاط و حیات** (ط / ت)

- **فراغ و فراق** (غ / ق)

نزدیک‌ترین نمونه به «اساس و اثاث» (س/ث): «صواب و ثواب» و «سلاح و صلاح»؛ و به «هرم و حرم» (ه/ح): «حیاط و حیات».

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۱۳ صفحه ۱۳۲ جست‌وجو در متن

۱ـ سه تشبیه در شعر پیدا کنید.

تشبیه یعنی همانند کردن چیزی به چیز دیگر (مشبه، مشبه‌به و ادات). در شعر نیایش تشبیه‌هایی مانند «چراغ هدایت»، «راه حق»، «ظلمت گمراهی» که در آنها هدایت به چراغ و گمراهی به تاریکی مانند شده یا بیت‌هایی با «چو / مانند» را می‌توان یافت؛ برای نمونه: «دل» به «چراغ» (که خدا باید آن را برافروزد) تشبیه شده است.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۱۴ صفحه ۱۳۲ جست‌وجو در متن

۲ـ بیتی بیابید که در آن «تضاد» به کار رفته باشد.

تضاد یعنی آوردن دو واژه‌ی متضاد در یک بیت. بیتی را بنویسید که در آن واژه‌هایی مانند «روشنی / تاریکی»، «راه / بیراه» یا «ظلمت / نور» کنار هم آمده باشد؛ در شعر نیایش، «برفروزان» (روشن کن) در برابر «افتادن از راه و گمراهی» این مفهوم را می‌رساند.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۱۵ صفحه ۱۳۲ نوشتاری

۱ـ شکل سامان‌یافته‌ی بیت دوم را بنویسید.

یعنی ترتیب کلمات بیت را به شکل جمله‌ی عادی و نثر (نهاد، مفعول، فعل) برگردانید: ضمیر و منادا را در آغاز بگذارید و فعل را در پایان؛ مثلاً «خدایا، مرا از درگاه خود مران و دلم را روشن کن». (جمله‌ها بر پایه‌ی معنی‌های واژه‌نامه‌ی صفحه‌ی ۱۳۱ نوشته شد.)

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۱۶ صفحه ۱۳۲ ژرف‌اندیشی

۲ـ مقصود از «این بوم» چیست؟

«بوم» به معنای سرزمین و جا است. مقصود از «این بوم» **سرزمین ما، یعنی ایران** (یا همین جهان/زمین ما) است که شاعر برای آبادی و سرافرازی آن دعا می‌کند.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۱۷ صفحه ۱۳۲ ژرف‌اندیشی

۱ـ چرا شاعر در بیت پنجم به جای «از دست می‌روم» (فعل مضارع یا اکنون) یا «از دست خواهم رفت» (فعل آینده)، از «از دست رفتم» (فعل گذشته) بهره گرفته است؟

شاعر با آوردن فعل گذشته نشان می‌دهد که اگر یاری و هدایت خداوند نباشد، نابودی او **قطعی و حتمی** است؛ گویی همین حالا اتفاق افتاده است. این کار به سخن او تأکید، شدت نیاز و درماندگی می‌بخشد (به آن «ماضی در معنای آینده‌ی قطعی» می‌گویند).

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۱۸ صفحه ۱۳۲ ژرف‌اندیشی

۲ـ بین جمله‌های زیر ـ که برگرفته از دعاهای معروف است ـ و بیت‌های «نیایش» چه ارتباط معنایی می‌بینید؟

ـ اللّهمَّ غَیِّر سوءَ حالِنا بِحُسنِ حالِک (دعای ماه مبارک رمضان)

ـ و اجعَل لِسانی بِذِکرِکَ لَهِجاً (دعای کمیل)

ـ و لاتَرُدَّنی مِن سَنِیِّ مَواهِبِکَ خائِباً (دعای صباح)

- معنای جمله‌ها: «خدایا، بدی حال ما را با خوبی حال خودت دگرگون کن»؛ «زبانم را به یاد خودت گویا و شیفته گردان»؛ «مرا از بخشش‌های بلند و ارجمندت ناامید بازنگردان».
- ارتباط: در شعر نیز شاعر از خدا می‌خواهد او را از درگاهش نراند («مران»)، دلش را با نور هدایت روشن کند («برفروزان») و او را از گمراهی برهاند؛ در دعاها هم بنده همین‌ها را می‌خواهد: دگرگونی حال به بهتر، یاد خدا بر زبان و ناامید نشدن از لطف او.
- پس مفهوم مشترک: نیاز بنده به خدا، طلب هدایت و بهبود حال، و امید به بخشش و رحمت الهی.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت